

Sygn. akt IV Ca 58/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2013 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący SSO Elżbieta Jaroszewicz (spr.)

SSO Jolanta Deniziuk, del.SSR Barbara Nowicka

Protokolant: sekr. sądowy Agnieszka Sobocińska

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2013 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa A. S. (1) i J. S.

przeciwko J. S. (1)

o alimenty

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego
w Chojnicach z dnia 29 listopada 2012r., sygn. akt III RC 284/11

I. zmienia zaskarżony wyrok:

- a) w pkt 1 w ten sposób, że orzeczone w nim alimenty obniża do kwoty po 700 (siedemset) złotych miesięcznie,
- b) w pkt 3 w ten sposób, że oddała powództwo o alimenty na rzecz J. S. za okres od lutego 2012 roku do listopada 2012 roku,

II. oddała apelację w pozostałym zakresie,

III. nie obciąża powódek kosztami zastępstwa prawnego
w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt IV Ca 58/13

UZASADNIENIE

Przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki A. S. (1), jej matka J. S. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego J. S. (1) alimentów w wysokości 800 zł miesięcznie, a ponadto o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz alimentów w tej samej wysokości. W uzasadnieniu pozwu podała m.in., że pozwany w dniu 29.07.2011r. niespodziewanie opuścił rodzinę, zamieszkał ze swoimi rodzicami. J. S. od dnia 5.11.2010r. pozostaje na urlopie wychowawczym, wynagrodzenie pozwanego było jedynym dochodem rodziny. Powódki nie posiadają żadnego przynoszącego dochód majątku. J. S. wydaje ok. 800 zł miesięcznie na potrzeby córki, które wzrosły odkąd w kwietniu 2011r. wystąpiły u dziecka objawy nietolerancji laktozy. Na opłaty związane z mieszkaniem u swoich rodziców i własnym utrzymaniem J. S. przeznaczają ok. 800 zł miesięcznie.

Pozwany J. S. (1) uznał powództwo na rzecz małoletniej powódki A. S. (1) do kwoty 500 zł miesięcznie począwszy od 1.10.2011r., wnosząc o oddalenie w pozostałej części uznając je za wygórowane, natomiast co do roszczenia na rzecz J. S. wniósł o jego oddalenie w całości jako bezzasadnego. W uzasadnieniu podniósł m.in., że przyczyną rozstania małżonków, zarazem rodziców dziecka, były kwestie mieszkaniowe i finansowe. Pozwany pracując w C. do końca sierpnia otrzymywał miesięczne wynagrodzenie w wysokości około 2200 zł. W dniu 1.10.2011r. pozwany podjął pracę w Niemczech, zarabiając początkowo około 750 euro. Pełnomocnik pozwanego zakwestionował podaną na 800 zł miesięcznie wysokość kosztów utrzymania dziecka, ponieważ objawy nietolerancji laktozy ustąpiły. Według pozwanego miesięczny koszt utrzymania córki to 500 zł. Powódka J. S., będąc zatrudniona na stanowisku pedagoga szkolnego, zarabiała 2800 zł miesięcznie. Małżonkowie uzgodnili, że po 31.08.2011 r. powódka wróci do pracy, a opiekę nad małoletnią miała przejąć bezrobotna matka J. S..

Rozpoznający sprawę w I instancji Sąd Rejonowy ustalił, że powódka J. S. i pozwany J. S. (1) zawarli małżeństwo w dniu 26.04.2008r. Ich córka małoletnia powódka A. S. (1) urodziła się (...). Małżonkowie wraz z dzieckiem mieszkali w C., w domu będącym własnością rodziców J. S.. Pod koniec lipca 2011r. pozwany opuścił żonę i dziecko, i zamieszkał razem ze swoimi rodzicami w C., następnie w połowie września wyjechał do Niemiec. Przyczyną rozstania małżonków był spór dotyczący miejsca zamieszkania rodziny: pozwany chciał zamieszkać w C. w wynajmowanym mieszkaniu, natomiast jego żona wspólnie z pozwanym zamierzała budować dom, na działce rodziców pozwanego. Po wyjeździe pozwanego jego żona postanowiła wraz z córką dalej mieszkać w C. u swoich rodziców.

Dalej Sąd I instancji ustalił, że przed wyjazdem do Niemiec pozwany pracował w firmie (...) s.j” w C. na stanowisku sprzedawca-magazynier, zarabiając ok. 2200 zł netto, dodatkowo dorywczo naprawiał samochody znajomym, otrzymując z tego tytułu ok. 1000 zł miesięcznie. W Niemczech, od października 2011r. pozwany podjął pracę jako mechanik, początkowo w okresie próbnym zarabiał ok. 750 euro miesięcznie, następnie ok. 1100 euro. W związku z utrzymaniem mieszkania, które wynajmuje, pozwany w miesiącu wydaje 370 euro. Pozwany nie ma innych dochodów poza wynagrodzeniem za pracę. Poza żoną i córką pozwany nie ma innych osób na utrzymaniu.

Z kolei powódka J. S. jest z zawodu pedagogiem szkolnym. Od dnia 1.09.2009r. pracuje w Zespole Szkół (...) w C.. Od dnia 5.11.2010r. przebywa na urlopie wychowawczym. W okresie urlopu wychowawczego powódka nie otrzymuje od pracodawcy jakichkolwiek świadczeń pieniężnych. Przed urlopem wychowawczym powódka zarabiała średnio 1.494 zł miesięcznie.

Z ustaleń Sądu I instancji wynika również, że powódka J. S. razem z małoletnią córką A. nadal mieszkają w C., w domu będącym własnością rodziców J. S.. W domu tym mieszka, łącznie z dwiema powódkami, osiem osób. Małoletnia powódka A. S. (1) ma dolegliwości na skutek nietolerancji laktozy, objawiające się przewlekłymi biegunkami, przez co okresowo musi być na diecie niskolaktozowej. Jedynym majątkiem powódki J. S. jest samochód osobowy, którego własność wchodzi w skład majątku wspólnego jej i pozwanego, obecnie samochód ten jest w wyłącznym użytkowaniu pozwanego. J. S. i jej córka nie posiadają żadnych własnych dochodów. Średnie miesięczne utrzymanie małoletniej A. S. (1) wynosi ok. 900 zł, nie licząc kosztów zakupów odzieży, obuwia, wydatków na leki, szczepionki, wizyty lekarskie, wózka, spiwora, zabawek itp., przy czym te dodatkowe wydatki zawierają się w kwocie średnio ok. 560 zł miesięcznie. Średnie miesięczne utrzymanie J. S. kosztuje ok. 900 zł, licząc opłaty za mieszkanie.

Ponadto Sąd Rejonowy ustalił, że J. S. w okresie rozstania z pozwanym przeznaczyła kwotę 14.000 zł na utrzymanie córki i własne.

Postanowieniem z dnia 24.10.2011r. Sąd Rejonowy w Chojnicach udzielił zabezpieczenia roszczeń zobowiązując pozwanego do płacenia na rzecz małoletniej powódki A. S. (1) kwoty 500 zł miesięcznie począwszy od listopada 2011r. oraz do płacenia na rzecz powódki J. S. kwoty 500 zł miesięcznie począwszy od sierpnia 2011r. Sąd Okręgowy w Słupsku w postanowieniu z dnia 22.12.2011r. oddalił zażalenie pełnomocnika pozwanego na postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia. Pozwany od października 2011r. na potrzeby powódek przekazywał zatem po 500 zł miesięcznie, czyli łącznie po 1000 zł miesięcznie.

Mając na uwadze tak ustalony stan faktyczny sprawy Sąd Rejonowy w Chojnicach wyrokiem z dnia 29 listopada 2012r. zasądził od pozwanego J. S. (1) na rzecz małoletniej powódki A. S. (1) tytułem alimentów po 800 zł miesięcznie, płatnych do rąk matki małoletniej powódki J. S., do dnia 10-go każdego miesiąca z góry, począwszy od grudnia 2012r., z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w zapłacie, oddalając w pozostałym zakresie powództwo na rzecz małoletniej powódki A. S. (1). Ponadto Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego na rzecz powódki J. S. tytułem alimentów po 200 zł miesięcznie za okres od lutego 2012r. do listopada 2012r. oraz po 700 zł miesięcznie począwszy od grudnia 2012r., płatnych do rąk powódki, do dnia 10-go każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w zapłacie, oddalając w pozostałym zakresie powództwo na rzecz powódki J. S.. Nadto Sąd I instancji wyrokowi w pkt 1 i 3 nadał rygor natychmiastowej wykonalności, nie obciążył pozwanego kosztami postępowania w zakresie zasądzonych roszczeń, jak i nie obciążył powódek kosztami postępowania w zakresie oddalonych roszczeń.

Sąd Rejonowy zważył, że powództwo wniesione na rzecz małoletniej powódki A. S. (1) co do zasady należy uznać za słuszne. Średnie miesięczne usprawiedliwione potrzeby małoletniej powódki wyrażają się w kwocie ok. 1460 zł. Matka dziecka przebywa na urlopie wychowawczym, z kolei pozwany pracuje w Niemczech, gdzie zarabia 1150 euro (ok. 4700 zł) w miesiącu, płacąc 370 euro za mieszkanie. Ustalając alimenty na rzecz małoletniej powódki w wysokości 800 zł miesięcznie Sąd I instancji miał na uwadze, że dochodzona kwota pokrywa zaledwie 55% miesięcznych wydatków, jakie ponosi matka małoletniej w związku z jej utrzymaniem i niewątpliwie mieści się w granicach możliwości finansowych pozwanego. Jednocześnie Sąd ten uznał, że w okresie od 08.2011r. do 11.2012 r. potrzeby małoletniej powódki zostały w pełni zaspokojone. W tym okresie matka małoletniej powódki korzystała z pieniędzy w kwocie 12.000 zł, które były wspólną własnością J. S. i pozwanego J. S. (1), a pieniądze te zostały przeznaczone m.in. na własne bieżące utrzymanie powódki oraz utrzymanie córki. Skoro połowa tej kwoty należała do pozwanego, należało przyjąć, że pozwany wypełnił w ten sposób swój obowiązek alimentacyjny za ww. okres, płacąc dodatkowo również po 500 zł miesięcznie tytułem zabezpieczenia roszczenia o alimenty.

Również powództwo wniesione przez powódkę J. S. co do zasady uznał Sąd Rejonowy za słuszne. Miał przy tym na uwadze przepis art. 27 kro oraz okoliczność, że matka dziecka swą decyzję o kontynuowaniu urlopu wychowawczego podjęła ze względu na dobro dziecka i jego zdrowie. Stwierdziwszy, że opuszczenie rodziny i wyjazd pozwanego z Polski spowodował pozbawienie powódki J. S. jej jedynego dochodu w okresie urlopu wychowawczego, Sąd I instancji uwzględnił roszczenie o alimenty do kwoty 700 zł miesięcznie, uznając, że taki zakres obowiązku alimentacyjnego pozwanego jest adekwatny do wysokości kosztów utrzymania powódki i jej obecnej sytuacji osobistej, kiedy to na niej spoczął wyłączny obowiązek codziennej pieczy nad niespełna trzyletnim dzieckiem. Jednocześnie potrzeby powódki zostały w całości zaspokojone za okres od 08.2011r. do 01.2012 r. (po 500 zł alimentów plus 200 zł razy 6 miesięcy), a od 02.2012r. do 11.2012 r. pozwany płacił powódce na bieżąco po 500 zł miesięcznie. Wobec powyższego Sąd zasądził alimenty należne powódce J. S. w kwotach po 200 zł miesięcznie za okres od 02.2012r. do 11.2012r. oraz po 700 zł miesięcznie za okres od grudnia 2012r., oddalając powództwo w pozostałej części jako nadmierne.

Z rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego nie zgodził się pozwany, który zaskarżając wydany wyrok w części, tj. co do pkt 1 w zakresie zasądzonych alimentów na rzecz małoletniej powódki A. S. (1) ponad kwotę 500 zł miesięcznie oraz co do pkt 3 w zakresie zasądzonych alimentów na rzecz powódki J. S. w kwocie po 200 zł miesięcznie za okres od lutego 2012r. do listopada 2012r. oraz ponad kwotę 500 zł począwszy od grudnia 2012r., podniósł zarzuty sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, jak i naruszenie prawa procesowego w postaci art. 232 kpc w zw. z art. 6 kc i art. 233 § 1 kpc. Apelujący podkreślił, że Sąd Rejonowy niewłaściwie ustalił, że dochody, jakimi dysponuje pozwany pozwalają na zaspokojenie potrzeb powódek w łącznej wysokości 1500 zł, jak i że J. S. dysponowała wyłącznie kwotą 12.000 zł. Nadto apelujący zakwestionował wysokość i niezbędność wszystkich przedstawionych przez powódkę wydatków na zaspokojenie potrzeb dziecka. W konsekwencji pozwany domagał się zmiany zaskarżonego wyroku w pkt 1 poprzez obniżenie jego świadczeń alimentacyjnych na rzecz małoletniej powódki do kwoty po 500 zł miesięcznie, ponadto zmiany wyroku w pkt 3 poprzez obniżenie świadczeń alimentacyjnych należnych powódce J. S. do kwoty po 500 zł miesięcznie oraz oddalenie powództwa o alimenty za okres od lutego do listopada 2012 roku, ewentualnie uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania

Sądowi Rejonowemu w Chojnicach, jak i zasądzenia od powódek na rzecz pozwanego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja w części zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należało mieć na uwadze, że poprzez sformułowanie zarzutu sprzeczności ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, apelujący w istocie zarzucił naruszenie art. 233 § 1 kpc, ponieważ ustalenia Sądu (ustalenia faktyczne) dokonywane są w oparciu o zebrane w sprawie dowody, a ich wiarygodność i moc oceniane są na podstawie wszechstronnego rozważenia całego materiału zebranego w sprawie. Zarzucane w apelacji naruszenie prawa procesowego w postaci art. 233 § 1 kpc jest tylko w części uzasadnione. Zważyć należy, że przepis ten daje wyraz obowiązywaniu zasady swobodnej oceny dowodów. Przysługujące sądowi prawo swobodnej oceny dowodów musi być jednak tak stosowane, aby prawidłowość jego realizacji mogła być sprawdzona w toku instancji (por. np. orz. SN z 8 sierpnia 1967 r., I CR 58/67, (...) 1968, nr 1, poz. 22). Skuteczne postawienie zatem zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 kpc wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej, niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (tak SN w orz. z 6 listopada 1998 r., II CKN 4/98, LexPolonica nr 1934200, niepubl.). Por. również orz. SN: z 10 kwietnia 2000 r., V CKN 17/2000, LexPolonica nr 345713 (OSNC 2000, nr 10, poz. 189) oraz z 5 sierpnia 1999 r., II UKN 76/99, LexPolonica nr 346462 (OSNAPiUS 2000, nr 19, poz. 732).

Rozpoznający apelację Sąd Okręgowy podziela po części stanowisko pozwanego w zakresie, w jakim podnosi on, że w sprawie nie doszło do dość wnikliwego i uwzględniającego również doświadczenie życiowe odniesienia się do podanych przez reprezentującą małoletnią powódkę J. S. wydatków na utrzymanie dziecka. Tymczasem w sprawach, jak niniejsza utrwalony jest już pogląd, że określenie wysokości świadczeń alimentacyjnych, uwarunkowanych kosztami utrzymania (wyżywienie, mieszkanie, odzież, leczenie) i wychowania, w odniesieniu do dzieci (pielęgnacja, opieka, dbałość o fizyczny i intelektualny rozwój) jest domeną ustaleń na podstawie dowodów z uwzględnieniem zasad doświadczenia życiowego (vide: komentarz do art. 135 kpc pod red. T. Domińczyka, w: LexPolonica). Zważyć należy, że J. S. przedstawiała w toku postępowania sądowego skrupulatne zestawienia comiesięcznych kosztów związanych z utrzymaniem córki, jednak w ocenie Sądu II instancji z całą pewnością nie wszystkie podane przez nią wydatki na zaspokojenie potrzeb dziecka mają charakter usprawiedliwiony. Tymczasem z przepisu art. 135 § 1 kpc wprost wynika, że wypadkową zakresu obowiązku alimentacyjnego są w szczególności usprawiedliwione potrzeby uprawnionego. Przepis ten nie daje jednak podstaw do skutecznego żądania zaspokojenia wszystkich potrzeb uprawnionego. W wyroku z dnia 25.03.1985 r. wydanego w sprawie III CRN 341/84 (LexPolonica nr 320940) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że zakres świadczeń alimentacyjnych należy - zgodnie z art. 135 § 1 kro - od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Należy przy tym stwierdzić, że pojęcie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz pojęcie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego, pozostają we wzajemnej zależności i obie te przesłanki wzajemnie na siebie rzutują, w szczególności przy ustalaniu wysokości alimentów przez sąd. Odmienny pogląd pozostawałby w sprzeczności z zasadą równej stopy życiowej dzieci i rodziców, obowiązującej także w sprawach alimentacyjnych. Z kolei w orzeczeniu z dnia 20.01.1972 r. (III CRN 470/71, LexPolonica nr 316362) Sąd Najwyższy stwierdził, że górną granicą świadczeń alimentacyjnych są zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 kro), choćby nawet nie zostały w tych granicach pokryte wszystkie usprawiedliwione potrzeby uprawnionego do alimentacji.

W rozpoznawanej sprawie dostrzegalnym jest, że przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki A. S. (1) powołuje się na wszelkie koszty związane z utrzymaniem dziecka, które w jej ocenie są naturalne i niezbędne. W szczególności uwzględnia w nich takie wydatki, które nie tylko nie mają charakteru obowiązkowego (np. odpłatne szczepionki, z których jedna podawana jest dobrowolnie, a druga, jako tzw. skojarzona, nieobowiązkowa w sytuacji, gdy możliwym jest przyjęcie przez dziecko szczepionki refundowanej), ale i mogą być uznane za zbędne. Zważyć należy, że droga

odzież zimowa (obuwie, ubrania), jak w szczególności również wydatki na zabawki (konik na biegunach), czy śpiwór do wózka/sanek, sanki, wózek spacerowy nie stanowią wydatku comiesięcznego. Nie sposób też pomijać, że słuchana uzupełniająco w charakterze strony J. S. zeznała, że ubrania dziecka zazwyczaj kupują babcie lub prababcie (k. 139v). Sąd II instancji, kierując się doświadczeniem życiowym, poddał też w wątpliwość twierdzenia J. S. w zakresie, w jakim podtrzymywała ona swe stanowisko o ilości zużywanych przez dziecko pieluszek jednorazowych i wysokości kwot na ten cel wydatkowanych (k. 139v). Dostrzec należało, że sama powódka stwierdziła, że dziecko korzysta z pieluszek w nocy, okazjonalnie nad ranem oraz w czasie drzemki popołudniowej (k. 139v). Nie jest też jasnym, czy rzeczywiście zachodzi konieczność, skoro dziecko nie cierpi na alergię (a nic innego nie zostało w sprawie dowiedzione), zakupu specjalnego proszku do prania.

Jakkolwiek zrozumiałym jest, że matka dziecka pragnie zapewnić mu jak najlepsze warunki bytowe, nie może jednak pomijać przy tym, że zarówno jej możliwości, jak i możliwości jej męża są jednak aktualnie ograniczone. Pragnienie zapewnienia dziecku, jak wynika z przedstawionego do akt sprawy zestawienia wydatków, ponadstandardowych niekiedy nawet warunków życia nie może przesłaniać istniejących po stronie obu rodziców ich możliwości majątkowych i zarobkowych. Zaakcentować należy, że obecnie matka dziecka nie pracuje, nie uzyskuje własnych dochodów, zaś dochody pozwanego nie należą do wyjątkowo wysokich, gdy się uwzględni warunki, w jakich podejmuje on zatrudnienie, a nadto okoliczność, iż ciężar związany z finansowym zaspokajaniem potrzeb rodziny obciąża obecnie jedynie pozwanego. Zwykle przeliczenie zarobków pozwanego na walutę polską nie daje pełnego obrazu tego, jaka jest jego realna sytuacja materialna, albowiem nie uwzględnia ono oczywiście wyższych kosztów utrzymania pozwanego w Niemczech. Tymczasem usprawiedliwione potrzeby dziecka powinny być oceniane nie tylko na podstawie wieku, lecz również miejsca pobytu dziecka, jego środowiska, możliwości zarobkowych zobowiązanych do jego utrzymania i wielu okoliczności każdego konkretnego przypadku. Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można odrywać zwłaszcza od pojęcia zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Pojęcia te w praktyce pozostają we wzajemnej zależności i obie przesłanki wzajemnie na siebie rzutują, zwłaszcza przy ustalaniu przez sąd wysokości alimentów (orzeczenie SN z 10 października 1969 r., III CRN 350/69, LexPolonica nr 355955, OSNCP 1970, nr 2, poz. 15).

Mając powyższe na uwadze należało, zdaniem Sądu II instancji, obniżyć na podstawie art. 386 § 1 kpc orzeczone w zaskarżonym wyroku w pkt 1 alimenty na rzecz małoletniej powódki A. S. (1) należne jej od ojca J. S. (1) do kwoty po 700 zł miesięcznie. W ocenie Sądu Okręgowego kwota ta jest w zupełności wystarczająca na zaspokojenie jej usprawiedliwionych potrzeb, a jednocześnie nie jest wygórowana, jeśli chodzi o możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego.

Jak wspomniano o tym wyżej nie jest zasadnym proste przeliczenie dochodów osiąganych przez pozwanego J. S. (1) na walutę polską i odniesienie ich do polskich realiów. Pozwany pracuje we F., gdzie osiąga dochody w wysokości 1150 EUR miesięcznie (k. 119-121). Nie uzyskuje żadnych nagród, dodatków premii, co tłumaczy brakiem możliwości poświadczenia posiadanych kwalifikacji (vide: uzupełniające przesłuchanie pozwanego – k. 139v). Uzyskiwane zarobki przeznacza na opłacenie mieszkania (370 EUR) oraz koszty życia w Niemczech i przyjazdy do Polski. Sąd II instancji ostrożnie podszedł jednak do podawanych przez pozwanego na rozprawie w dniu 31.05.2012r. wydatków związanych z jego utrzymaniem, albowiem pozwany, podając, że zarabia 1050-1100 EURO, wyliczył następnie swe wydatki na sumę przekraczającą jego miesięczne dochody (k. 81). Jednocześnie z zeznań świadka A. S. (2) (nie uwzględnionych przez Sąd I instancji), ojca pozwanego, wynika, że wraz z żoną pomagają synowi (k. 79v). Okoliczność ta nie może pozostawać obojętna dla ustalenia rzeczywistych wydatków ponoszonych przez pozwanego na własne utrzymanie, a w konsekwencji i na jego zarobkowe i majątkowe możliwości determinujące jego obowiązek alimentacyjny względem córki.

Powyższe ustalenia uwzględnił Sąd odwoławczy przy rozpoznawaniu apelacji pozwanego na pkt 3 zaskarżonego wyroku Sądu I instancji. Sąd Okręgowy podziela co do zasady słuszność rozstrzygnięcia zapadłego w tym zakresie w postępowaniu przed Sądem Rejonowym. Bez konieczności powtarzania uzasadniającej ją argumentacji, wypada jedynie stwierdzić, że skoro pozwany zdecydował się nie tylko na zmianę pracy, ale i miejsca zamieszkania, co skutkowało w istocie przerzuceniem na żonę całości ciężaru utrzymania rodziny i to w sytuacji, gdy nie osiągała ona własnych dochodów, winien jest partycypować w kosztach zaspokajania potrzeb rodziny. Bez znaczenia przy tym

jest fakt, że strony znajdują się obecnie w konflikcie czy separacji faktycznej. Z uchwały Sądu Najwyższego wydanej w dniu 7 sierpnia 1974 r. (III CZP 46/74, LexPolonica nr 301503) wynika nawet, iż okoliczność, że małżonkowie pozostają w faktycznej separacji i że żona bez porozumienia z mężem przerwała pracę zarobkową w celu zajęcia się wychowaniem małego dziecka, nie stoi na przeszkodzie domaganiu się przez nią pomocy od męża w postaci świadczeń alimentacyjnych na jej rzecz w granicach jej potrzeb oraz możliwości zarobkowych i majątkowych męża.

W ocenie Sądu II instancji powódka J. S. zdołała wykazać swe usprawiedliwione potrzeby, nie zostały one również w toku dotychczasowego postępowania sądowego skutecznie zakwestionowane przez stronę pozwaną. Sąd I instancji prawidłowo i z właściwym rozeznaniem ustalił wysokość należnych jej alimentów na kwotę po 700 zł miesięcznie. Kwota ta jest też niższa od podawanej przez nią w zestawieniu wydatków jako koszt jej comiesięcznego utrzymania, a zatem uwzględnia podnoszone w apelacji pozwanego wątpliwości w szczególności co do rzeczywistej wysokości ponoszonych opłat za wodę, energię elektryczną i opał.

Sąd II instancji nie podziela natomiast zasadności zasądzenia na rzecz powódki J. S. tytułem alimentów kwot po 200 zł za okres od lutego 2012r. do listopada 2012r. W tym zakresie należało w pierwszej kolejności zwrócić uwagę na niekonsekwencję Sądu Rejonowego, który w poczynionych przez siebie ustaleniach raz przyjął, że powódka J. S. w okresie rozstania z pozwanym przeznaczyła kwotę 14.000 zł na utrzymanie córki i własne (k. 150), a z kolei w dokonanych rozważaniach prawnych przyjął dla uzasadnienia wysokości alimentów na rzecz obu powódek okoliczność, że J. S. dysponowała kwotą 12.000 zł. Sąd Okręgowy przyjął za ustalony – na podstawie zaświadczenia bankowego (k. 86) – fakt dysponowania przez powódkę kwotą 12.000 zł. Jednocześnie na uwadze mieć należało, że skoro, jak przyjął Sąd I instancji, połowa tej sumy należała do pozwanego, to konsekwentnie druga jej połowa pozostawała do wyłącznej dyspozycji powódki J. S.. Dysponując więc należącą do niej kwotą 6000 zł, miała możliwość przeznaczenia jej na zaspokojenie swoich potrzeb, ale i uczyniła to, skoro, jak podaje, zakupiła meble i telewizor za sumę 5000 zł (vide: zeznania J. S. – k. 80v). Racjonalne gospodarowanie posiadanymi środkami daje podstawę do wnioskowania, że gdyby w owym okresie powódka nie miała środków na własne utrzymanie, nie wydatkowałaby takiej kwoty na takie cele, lecz przeznaczyła je na zaspokojenie bieżących, a nie konsumpcyjnych, potrzeb, w tym na poniesienie wydatków związanych z własnym utrzymaniem. Tymczasem zauważyć należy, że od lutego 2012r. powódka dysponowała również kwotą po 500 zł miesięcznie płaconą przez pozwanego tytułem zabezpieczenia potrzeb rodziny. Do pozostających do jej dyspozycji środków zaliczyć należy również i te, które stanowią nadwyżkę ponad kwotę 700 zł miesięcznie należną małoletniej powódce A. S. (1) z kwoty 6000 zł należącej do pozwanego (6000 zł minus 200 zł x 16 m-cy = 2800 zł). W tej sytuacji nie można uznać, by powód był zobowiązany względem powódki J. S. do uiszczania jakichkolwiek jeszcze kwot tytułem zaspokajania potrzeb rodziny za okres poprzedzający grudzień 2012r.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy orzekł, mocą art. 386 § 1 kpc, jak w pkt Ib sentencji, zaś w pkt II apelację mocą art. 385 kpc oddalił.

O kosztach w postępowaniu apelacyjnym Sąd II instancji orzekł, jak w pkt III, na podstawie art. 108 § 1 kpc oraz art. 102 kpc, uznając, że w sprawie zachodzi wypadek, usprawiedliwiony charakterem dochodzonego roszczenia, sytuacją materialną J. S. uzasadniająco nie obciążanie powódek kosztami zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym.